

Korint 1

adi letama pakanama

Pol na waikaiwama

1 Kapore yau banagama Korint nopone miemienimima, ¹Taugu Pol, Yesu Keriso na taunoyama, Mamaitua ya yokoegu be ya vinegu da taugu apasol, Mamaitua varinama verenama yà rauguguyena. Taugu be turadama Sostenes ²mate uma letanama ka girugirumina, taumi Mamaitua na ekalesiama Korint nopone miemienimima ġaromie. Mamaitua tauwai sumaġa dobu matabuna ya vinedina, taudi vutudi Keriso isane tawai sumaġa be ta moimoiragina. Be taumi mate Yesu Keriso ya kawa babaumi be ya vinemi da taumi tauna ġarogaronama. Tauna taudi be tauda matabuda dā Badama.

³Mamaitua Tamadama be Bada Yesu Keriso adi raukivivere be adi subama ġaromie.

⁴⁻⁵Raġan matabuna taugu Mamaitua yāwai kaiwena taumi aubaimima, baninama tauna Yesu Kerisoe puyo toitoi ya utemina. Tauna yai guyauemi da taurauguguya veredima ya utemina, be taumi ami kataima ya morabana. ⁶Koya kita, boni è riuemina da Keriso uma yabedima aubaimima e voidina. ⁷Tauna Arua puyonama matabudi ya utemina, be yodi taumi nuatauġa koi rabana naumeki da Yesu Keriso dā Badama e verau munaġana. ⁸Tauna e kawa rewapanimi da ami waisumaġe nam ko beku, be na raġanie tokare nam aitau teneteneġina da ei wavumi. ⁹Mamaitua tauna patupatutunama, be ya vinemi da taumi natunama dā Badama Yesu Keriso mate koi rawateġeimina.

Dariġa ekalesia nopone

¹⁰Yau bana, dā Badama Yesu isane yà riuriu vavasaġemina da nam taumiġa koi kawa riuriu. Taumi sibo koyai anina tenaġa da nuenuemima be ami noġotama sibo koyai tenaġedina, be nam sibo koya dariġa munaġemi. ¹¹Banaga ġesaudima Kloï na vadae miemienidima ai

variguna da taumi kowai kawa riuriuna. ¹²Taugu aba yà riuriuemina inam uma: Ġesaumima ko riuriuna, “Taugu Pol yàwai muriwatanena”; be ġesaumima, “Taugu Apolos yàwai muriwatanena”; be ġesaumima, “Taugu Pita^a yàwai muriwatanena”; be ġesaumima, “Taugu Keriso yàwai muriwatanena”. Taumi inam aba kowai tubuġi? ¹³Keriso nama ya dariġa munaġe, bo? Pol tauna vtutuna aubaimima a tuparatu, bo? Taumi Pol isane koya babataito, bo? ¹⁴Taugu èi nuavere da nam aitau ei babataitona, be Gaiyas da Krisipas taudiġa èi babataitodina, ¹⁵be nam aitau tenaġa dobudi kwa riuna da taugu isague kuya babataito. ¹⁶O riukaua, taugu yodi è noġotina da Stepen be na vadama banegidima mate èi babataitodina. Be uma taudi muridie nam aitau e noġotina da èi babataitona, ibewa.

Korosi varinama

¹⁷Keriso nam waibabataito aubainama i riuporeguna, ibewa da vari verenama rauguguyenama aubainama. Be taugu nam nuauyauya banegidima maika yau rauguguye yà gwayemi. Ibewa, nam i vere da taugu banaga yà gwayedi be tai sumaġegu, ibewa be taudi korosi varinama verenama vtutuna sibo ai sumaġena, baninama vari verenama inam yai rewapana vavasāġana. ¹⁸Be katai banegidima ġarodie korosi varinama kitama maika kabe giu yabayababa. Be tauda Mamaitua yai yawasanidana, tauda tè kataiena da uma varinama inam Mamaitua na rewapanama ewai maġatarina. ¹⁹Be girugiruminama poranama umanama ya riuna,

“Taugu tokare banaga adi nuauyauyama yà kawa gewegewedi, be adi kataima mate taugu yà vayaġotidina be tai kavena.”

²⁰Ko kita, raġan matabuna katai be nuauyauya banegidima Mamaitua na kedama tauwanenama, taudi yodi deġo? Mamaitua ya voie da taudi adi nuauyauyama ya kawa buedina, ²¹vtutuna aubainama taudi adi nuauyauyae nam Mamaitua ti banavina. Avedi da vari verenama kitanama maika wainua buabuanama, Mamaitua ya voie da banaga vari verenama a rauguguyena, be dobudine aitaūġa awai sumaġana, taudi yawasanana a banavina. ²²Jius banegidima taudi mataira kitanama ta ġoġoġena, be eteni banegidima nuauyauya ta wanewanena, ²³be tauda Keriso tupatuparatunama tà rarau guguyena. Vtutuna aubainama Jius taudi nuedima tawai medina, be eteni banegidima ta noġonoġotina da tauda kabe tè buabua. ²⁴Be tauda Jius be eteni banegidima aitaūġa Mamaitua ya yokoyokoedana tauda Kerisoe, Mamaitua na rewapana be na nuauyauyama tè kataiena. Baninama Kerisoe tauda Mamaitua tè banavina. ²⁵Mamaitua na kedama kitedima maika kabe wainua

^a 1.12 Gurik bonane ya riuna: Kepas

buebuedi, be yaḡoro tauda ḡarode na kataima ya saḡa vavasaḡana. Be avedi da Mamaitua na rewapanama kitanama kabe vogwaḡegwaḡedi, be yaḡoro tauna yai rewapanana vavasaḡana, nam banaga adi rewapanama maika.

Mamaitua nema banaga e vinevinedi

²⁶Yau bana, ko kita munaḡemi, taumi aitaḡa Mamaitua ya yokoyokoemina. Banaga matedie taumi nopomie nam banaga toitoi katakataidi, bo banaga dosidi, bo aitaḡ waiguyae tubutubuḡina. ²⁷Mamaitua banaga buebuedima ya vinedina da katai banegidima ei tunimayaḡidina, be kamai banabanaga ya vinedina da waibada dosidima banegidima ei tunimayaḡidina. ²⁸Be kitatuaḡai banegidima Mamaitua ya vinedina da banaga dosidima e kawa gewegewedina. ²⁹Mamaitua nama ya voiana, baninama tauna noḡone nam aitaḡ e kawa saḡe munaḡena.

³⁰Mamaitua ya voiemi da taumi Yesu Kerisoe ko miamiana. Taune nuauyauya tè banavina, baninama taune Mamaitua ya kawa didimanida, ya kawa babauda be yai yawasanidana. ³¹Vutuna aubainama girugiruminama e riuriuna, nama tà voiana:

“Nam aitaḡ taunaḡa e kawa saḡe munaḡe,
ibewa be Bada tauna e kawa saḡena yaba matabuna aubainama.”

Keriso tupatuparatunama varinama

2 ¹Yau bana, raḡanine taugu ḡaromie è tavana, taugu nam gwaya giudima be nuauyeuyedima e ragaudi be ḡaromie Mamaitua varinama e rauguguyena. ²Ibewa, be yau ogama è taraḡina da Keriso tupatuparatunama, taunaḡa sibo è rauguguyena. ³Be raḡanine taugu taumi ḡaromie mate, taugu ma nairigu be ma gusugusugu. ⁴Be vari è rarau guguyena, nam nuauyauya banegidima maika è rarau guguyana da sibo è gwayemi. Ibewa da taugu Arua Babau na rewapanama ḡaromie èi maḡatarina. ⁵Baninama taugu yà ḡoēḡoena da ami waisumaḡama Mamaitua na rewapanana e tubuḡana, be nam taugu yau nuauyauyae.

Arua na nuauyauyama

⁶Tauwai sumaḡa aitaḡa adi noḡotama bagibaginama taudi a kataiena da yau giuma nopone inam Mamaitua na nuauyauyama ya moḡavuna, be nam uma dobunama na nuauyauya, bo dobu babadidima adi nuauyauya, ibewa. Taudi tokare matabudi ta nuayaḡotana. ⁷Mamaitua na nuauyauyama taugu yà rauguguyena. Muriḡa da Mamaitua dobu ya voiena, tauna na ogama ya taraḡina da tokare tauna na waiguyauma e dariḡedana. Be uma oganama bonideḡo be semosemoe ya kenakenana. ⁸Dobu babadidima matabudi Mamaitua na nuauyauyama nam ti kataiena, be deḡoda ti kataiena, tokare nam sibo neneḡara Badanama a

tuparatu. ⁹Be taudi nam ti kataiena, baninama girugiruminama porane e riuriuna nama,

“Mamaitua yaba veredima ya vokaukauedina,
taudi aitauga tauna tauwai nuapagoenama aubaidima.
Be uma yabedima nam airagan aita i kita bo i vaiena.
Be nam aita yabanama i nuanoḡonogotena.”

¹⁰Be tauda ḡarode uma yabedima Arue Mamaitua yai maḡataridina, baninama Arua Babau tauna Mamaitua na noḡotama semosemodima matabudi ya kataiedina. ¹¹Inam kauinama teneḡinama nama banaga. Nam aita banaga noponama ima katakataiena, ibewa da banaga na aruama taunaḡa. Be inam kauinama teneḡine nama Mamaitua. Nam aita Mamaitua noponama ima katakataiena, ibewa da Aruinama taunaḡa. ¹²Be tauda aba Mamaitua e uteutedana tokare ta kataiedina, baninama tauna Aruinama ya utedana aubainama be nam dobu aruine. ¹³Vutuna aubainama nam banaga adi nuauyuyae kama rarau guguyana, ibewa da Mamaitua Aruinama aba ewai kataiemaina, nama Arua na riukauama ka rarau guguyena. ¹⁴Banaga aitauga ḡarodie nam Arua Babau, taudi yaba Mamaitua Aruinama ḡarone be ta yovoyovona, taudi nam timawai aninedina, baninama taudi ḡarodie anikitanama kabe yaba wainua buebuedi, vutuna aubainama nam tima katakataiedina. Mamaitua na kauama matabudi Arue sibo te kita wairuvedina. ¹⁵Banaga aita nopone Arua Babau e miamiana, tauna tokare banaga be yaba matabudi e kita wairuvedina, be nam ai banaga teneteneḡina da tauna ta kita wairuva.

¹⁶“Aita Bada na noḡotama ya kataie da tauna sibo Bada ya raukure?”
Be Keriso na noḡotama Arue tauda te paḡona.

Tauwai sumaḡa adi noḡotama yaḡoro nam i porana

3 ¹Yau bana, taugu noḡone e tavana, taugu nam e giuemina maika Arua banegidima ḡarodie e giugiuna nama, ibewa da yau giuma maika dobu banegidima ḡarodie, baninama Kerisoe taumi yaḡoro wawaimima. ²Vutuna aubainama susu^b e utemina, be nam kani badobadonama e utemina, baninama taumi nam teneteneḡimi. Be yodi taumi yaḡoro ami noḡotama nam teneteneḡina. ³Taumi yaḡoro dobu banegidima maika, baninama taumi yaḡoro nopomima unura be waikawa riuriu ya moḡavuna. Taumi ko miamiana kitemima maika kabe banaga ḡoma. ⁴Deḡoda waria kwa riuna, “Taugu Pol yaḡawai muriwatanena”, be waria kwa riuna, “Taugu Apolos yaḡawai muriwatanena”, inam kauine taumi ko voivoiana maika kabe banaga yabayababa.

^b 3.2 ‘Susu’ be ‘kani badobadonama’ inam waikatakatai.

⁵Naumeki da yodi Apolos tauna aitau? Be Pol tauna aitau? Tauma taunoya ḡoma. Tauma kè kaisagumi da taumi kowai sumaḡana. Tauma tenatenaḡaḡa ama noyama aba Bada ya riuriemaina nama ka voivoiedina. ⁶Taugu pesi è kumana, be Apolos tauna pesi yai kutuvina, be Mamaitua yai gogona. ⁷Vutuna aubainama aitau da taukuma be tauwai kutuva, taudi inam nam aiyaba, be Mamaitua tauna pesi tauwai gogonama, tauna vutuna inam kaua dosinama. ⁸Taukuma be tauwai kutuva taudi ta noya tenaḡana da adi noyama votanama e tubuḡana, be tokare adi noyama na ruvae nama adi maesama ta paḡona. ⁹Naumeki da tauma yodi Mamaitua na taunoyama. Be taumi Mamaitua na sipi, be you na vadama.

¹⁰Mamaitua na raukiviveree kamda noyanama ya uteuteguna da taugu Mamaitua na tuatua yeku èi midiridina, be banaga ḡesaudima uma yekunama debane vada a keridina. Be tauda matabuda sibo tè kita kaue da nema sibo vada tè keru bakedina. ¹¹Be Mamaitua na yekuma inam Yesu Keriso. Vutuna aubainama nam aitau teneteneḡina da yeku ḡesaudima ei midiridi ekalesia kerinama aubainama. ¹²Be yodi tauwai sumaḡa tabu be tabu uma yekunama debane Mamaitua na vadama a kerina. Ḡesaudima adi rauvada kerima purepuredima inam gold, siruva be yeku waimatakanikanidima. Be ḡesaudima adi rauvada kerima purepuredima inam kai, mui pokidima be reḡi. ¹³Be Bada na raḡanie tokare uma noyedima adi verema tà kitedina. Dobudine Mamaitua adi noyama kai karakarantine e raurubudina, be banaga tenatenaḡaḡa adi noyama na verema e kitedina. ¹⁴Be deḡoda aitau na vadama kai nam e kara goru, tauna tokare na maesama e paḡona. ¹⁵Be aitau na vadama kai e kara goruna, naumeki da na noyama matabuna ya kovina. Tauna kabe kai menane be i tavatava, taunaḡa tokare e yawasanana be na noyama matabuna kai e kara goruna.

¹⁶Koya kataie bo ibewa da taumi Mamaitua na vadama, be Aruinama taumi nopomie e miamiana? ¹⁷Be aitau da Mamaitua na vadanama e kawa gewagewana, Mamaitua tauna mate e kawa gewagewana. Baninama Mamaitua na vadama inam babaunama, be inam vadanama vutuna taumi.

Mara nuauyauyana be dobu nuauyauyanama^c

¹⁸Nam koi kaikaiyovu munaḡemi! Deḡoda tam aitau kwa noḡonoḡotina da banaga matedie tam nuauyauya banegimma. Naumeki da tam sibo banaga matedie kuya voia munaḡem da tam kabe buabuam, yodibe

^c 3.17 Vers 18-23 nopone 'dodu nuauyauyanama' inam banaga aitaḡa dobu na ḡoanama kaidima tauvoiedina. Maika soi, bo maika boita tauraudneedima, bo maika vaivai tauwai tarapriedima, be nama dobu kaidima ḡesaudima mate.

Mamaitua matane tam tokare nuauyauya banegimma kwa tubuḡana.
 19 Baninama Mamaitua matane banaga adi nuauyauyama inam ya bua kauana. Maika girugiruminama porane ya riuna umanama,

“Mamaitua taudi adi nuauyauyae ya tikonidi be a bekuna”;

20 be,

“Bada banaga adi noḡotama ya kataiedina da taudi a bua kauana.”

21 Vutuna aubainama banaga ami nuauyauyama aubainama nam ko seḡara munaḡemi, avedi! Yaba matabudi inam taumi ḡaromima. 22 Avedi da Pol bo Apolos bo Pita bo dobu bo yawasana bo guri bo yaba yodi ta tubutubuḡana bo tokare ta tubuḡana, matabudi inam taumi ḡaromima, 23 be taumi inam Keriso ḡaroḡaronama, be Keriso tauna Mamaitua ḡaronama.

Bada taunaḡa apasol e kitakita wairuvedina

4 1 Taumi sibo koya kitamaina maika Keriso na taunoyama. Tauna ya birimai da Mamaitua na riukauama semosemodima taurabedima. 2 Tauma tauwai rabaraba. Vutuna aubainama sibo kèi patutu kauana. 3 Be deḡoda taumi ko etaregu bo banaga ḡesaudima ta etaetareguna, inam nam ama siesievina. Be taugu mate nam ama etaetara munaḡeguna. 4 Be avedi da yau noḡotama didimaninama, be yaḡoro tokare Mamaitua e kita wairuvaguna da taugu naumeki bo ibewa.

5 Vutuna aubainama nam ko etara dokadoka, be koi raba da Bada na kaba verauma raḡaninama e tavana. Raḡanine Bada e doḡina, tauna yaba matabudi waikupikupie kenekenedima e rawyanedi be banaga matabudi ta kitana, da banaga tenatenaḡaḡa nuanama noponama nema maika kitana. Yodibe banaga matabuna ta kataie da aba aubainama tauda Bada na noyama tè voivoie. Dobudine Mamaitua tauda tenatenaḡaḡa dà noyama na ruvae nama e kawa saḡedana.

6 Yau bana, taugu yà ḡoeḡoena da ami noḡote yà sagumina. Vutuna aubainama taugu inam giunama Apolos be taugu tunimaie è boruna da taumi tauma rabui ko noḡotimai, be buka aba e riuriuena, nama koi muriwatanena. Vutuna aubainama taumi nam banaga tenaḡa isanama ko kawa saḡe be ḡesaunama isanama ko boru waiyovoḡe. 7 Yau bana, nemanama? Tam aitaui ya voiem da banaga dosimma kabe ku miamia? Tam yaba matabuna Mamaitua ḡarone kuya paḡona. Be aba aubainama yodi kwa voivoiena da kabe tam mabime ku paḡopaḡo?

8 Taumi ko noḡonoḡotina da Arua na puyoma matabudi kabe kaite koya ragaudi? Taumiḡa agunai Mamaitua matane koyai guyauna, be tauma ibewa. Taugu yà ḡoeḡoena da taumi sibo koyai rawaguyau, yodibe tauma mate sibo kèi rawaguyauna. 9 Anikitanama taugu ḡarogue, tauma apasol Mamaitua ya voiemaina da tauma kabe kamai banabanaga. Anea be banaga matabudi ta kitamai be ta riuriuemaina da tauma gurigurimaima.

¹⁰Taumiḡa banaga nuanuauyuyemima be Keriso kana taiye tauma banaga buabuamaima. Taumi ami waisumaḡama agunai yai rewapana kauana, be tauma ama waisumaḡama ya gwaḡana, bo? Banaga taumi ta viviviremina be tauma ta kitakita tuāḡaiemaina. ¹¹Raḡan toitoi tauma kani e karakaraimai, nuamaima e ḡasaḡasara, ama garama ta gewagewa, banaga ta riḡariḡa vireviremaina. Nam ama kaba miama deḡo, ¹²be raḡan matabuna nimamaie ka noyanoya gurata da aba ka banabanavina. Raḡanine banaga ta kunukunuremaina, tauma waiaiaina ka uteutedina, be raḡanine banaga ta raraukivi gewegewemaina, tauma ka kenakena porenā. ¹³Raḡanine banaga tawai menemaina, tauma giu veredie taudi mate ka giugiuna. Tauma maika uma dobunama na yoḡiyōḡima, be banaga matedie tauma maika mui.

¹⁴Taugu uma yabedima yà girugirumidina nam sibo yà voiemi da ko tunimayaḡa, ibewa! Taugu yà girugirumana taumi nuemima yà boruna, baninama taumi taugu yau seda yaḡama aubainama. ¹⁵Avedi da taumi taurabemima 10 tausand nama, be tametamemima nam ti toina. Be taugu raḡanine vari verenama ḡaromie è rarau guguyena, inam raḡanine Yesu Kerisoe taugu taumi tamemima è tubuḡana. ¹⁶Vutuna aubainama yà riuriu vavasaḡemina da taumi taugu koi tupotupoḡaneguna.

¹⁷Inam vutudi aubaidima taugu natuguma Timoti, nuaguma taupaḡonama, è riuporena ḡaromie. Tauna patutu baneginama Bada ḡarone be tauna taugu yau yawasana matabuna Yesu Kerisoe ei kataimina, inam vutuna ekalesia matabudi nopodie è rarau guguyedina.

¹⁸Taumi ḡesaumima ko rarau guyaguyau be ko noḡonoḡotina da taugu nam kabe ḡaromie yà tava. ¹⁹Ibewa, deḡoda Bada e ḡoena nama, taugu raḡan ḡaubonaḡa taumi ḡaromie yà tavana. Yodibe taugu rauguyaguyau banegidima yà kitedina da taudi ḡarodie rewapana mate bo ta giugiu yabayababa. ²⁰Baninama Mamaitua na waiguyauma inam nam giu taunaḡa. Ibewa da rewapana mate. ²¹Yodi taumi aba ko ḡoeḡoe? Taugu yà verau be yà kovoḡimi, bo wainupaḡo be voyaḡota mate yà verau?

Waikawa badara ekalesia nopone

5 ¹Taugu varimima è vaiena da taumi nopomie banaga tenaḡa e ḡeraḡerana. Tauḡoma tenaḡa na kavarama mate tawai kawa badarana. Inam kauinama ya gewagewa vavasaḡana, eteni banegidima nam nama tima voivoiana. ²Be taumi yaḡoro ko rarau guyaguyau, bo? Taumi inam kauinama aubainama sibo koyai nuaboya kaua, be inam tauḡominama sibo ekalesiae be koya boru dobiḡena.

³Avedi da taugu nam tubuḡe ḡaromie be Arue taugu taumi mate be kaite uma tauḡominama è etarena. ⁴Raḡanine taumi dā Badama Yesu isane kowai rawateḡeie, taugu Arue taumi mate be dā Badama Yesu na rewapanama mate poude, ⁵dobudine inam tauḡominama Seitan nimane ko

boru da Seitan tauna tubuḡinama e kawa gewagewana. Be Bada na raḡanie Mamaitua inam tauḡominama aruinama tokare agunai ei yawasanina.

⁶Inam kauinama aubainama nam i verena da taumi sibo koya rauguyaguyau. Koya kataie bo ibewa da yist ḡaubonama tokare buredi matabuna e sasanana? ⁷Vutuna aubainama yist ko kaipore da taumi maika buredi ḡoma ko miana, be nam yist mate. Ko noḡoti da Keriso tauna Naḡopore puyonama, be tauna taumi ḡaromie ya gurina da yodi taumi inam maika buredi ḡoma, nam yist mate. ⁸Vutuna aubainama yist matabuna ko kaiporena, inam vutuna gewagewa be mira. Be ko miana waipatutu be riukaua banegidima maika.

⁹Taugu è girumana taumi ḡaromie da ḡera banegidima nam sibo mate koyai popo. ¹⁰Taugu yodi nam eteni banegidima ama giugiuedina, ibewa. Avedi da taudi ta ḡeraḡera, tawai gogo, ta danedanene bo kokoitau ta rarau duneedina. Deḡoda nama sibo è riuemina, taumi tokare uma dobunama sibo koya dobi porena. ¹¹Ibewa, be aitauga ta riuri munaḡedina da taudi Keriso tauwai sumaḡenama, be yaḡoro taudi ta ḡeraḡera, tawai gogo, kokoitau ta rarau duneedi, tawai mena, ta tegotego bua bo ta danedanenena, taudi vutudi nam taumi mate sibo koyai popo bo nam mate koya kani gogona.

¹²Tauda eteni banegidima nam sibo tè kita wairuvedi, be ekalesia banegidima taudi sibo tè kita wairuvedina. ¹³Mamaitua taunaḡa eteni banegidima e etaredina. Be inam tauḡominama ḡeraḡeranama inam taumi ami noyama da ko etare be ko boru dobiḡena.

Tauwai sumaḡa nam sibo adi banagama ḡesaudima a etaredi

6 ¹Deḡoda taumi aitauga turamma turamma ḡarone pipiripi e kenakenana, taumi sibo tauwai sumaḡa ḡesaudima ḡarodie koya naḡo da taudi ai tara piriemina. Be gewagewa tauwai tarapirienama nam waiwaisumegina ḡarone nam ko naḡo da ei tarapiriemi. ²Koya kataie bo ibewa da taumi Mamaitua na damma tokare dobu matabuna ko etarena? Be yodi taumi nam teneteneḡina da pipiripi ḡauḡaubodima sibo ḡaromie koyai tarapiriedi, bo? ³Ko noḡoti da tauda tokare anea tà etaredina! Vutuna aubainama taumi mate pipiripi ḡauḡaubodima ḡaromie, sibo koya kawa didimanidina. ⁴Be yodi deḡoda turamma turamma ḡarone pipiripi e kenakenana, aba aubainama banaga nam waiwaisumegima ko vinevinedina da taudi sibo a etaremina? Inam kauinama nam i verena, baninama taudi nam ekalesiae tima miamiana. ⁵Uma kauinama aubainama taumi sibo koya tunimayaḡana, baninama taumi nopomie nam aitauna teneteneḡina, da tauna tokare tauwai sumaḡa ei tara piriedi. ⁶Aba aubainama taumi tauwai sumaḡa taumiḡa ko etaetara munaḡemi? Be aba aubainama uma kauinama eteni banegidima noḡodie ko voivoiedi? Inam kauinama ya gewagewa kauana.

⁷Taumi ko etaetara munaḡemina, uma kauinama ewai maḡatara da ami waisumaḡe kaite koya bekuna. Raḡanine banaga gewagewa ta voivoiena ḡaromie, taumi tokare nam koya dami pore? Bo deḡoda banaga ta kaikaiyovuemina, taumi tokare nam koya vaia pore? ⁸Be avedi da taumi tauwai sumaḡa, be taumi yaḡoro ko kawakawa gewegewemi, be kowai kaikaiyovu munaḡemina.

⁹Ko noḡoti da banaga gewagewa tauvoienama taudi tokare nam Mamaitua na waiguyauma nopone ta saḡa. Nam koi kaikaiyovu munaḡemi! Deḡoda banaga ta badabadara, kokoitau ta rarau duneedi, ta ḡeraḡera, bo deḡoda tautauḡoma taudiḡa tawai kawa soḡa, bo waiwai taudiḡa tawai kawa soḡa, ¹⁰bo taudanedanene, tauwai gogo, tautegotegobua, tauwai mena bo tauwai kaikaiyovu, uma banegidima matabudi tokare nam Mamaitua na waiguyauma nopone ta saḡa. ¹¹Be noḡone ḡesaumima uma kaidima nama koya voivoiedina. Be yodi taumi Yesu Keriso kosinine ya koḡemina, be Arua Babau nopomie e miamiana. Vutuna aubainama Mamaitua yodi yai aninemina.

Tubuḡidama inam Arua Babau na vadama

¹²Banaga ḡesaudima ta riuriuna umanama: “Yaba matabuna Bada nam imawai ḡakedina, taugu ḡarogue teneteneḡinama da aiyaba ya voiena.” Inam riukaua, be nam yaba matabudi tokare ta sagumi da ko mia kaua. Taugu teneteneḡinama da uma yabedima matabudi ya voiedina, be taugu nam ama ḡoḡoena da uma yabedima tai badegu. ¹³“Kani inam kapo aubainama, be kapo inam kani aubainama”. Inam riukaua, be Mamaitua inam taudi tokare e kawa gewegewedina. Be badara inam kaua ḡesau. Tubuḡidama inam nam badara aubaina, ibewa! Tubuḡidama inam Bada na noyama aubainama, be Bada tubuḡidama ewai badena. ¹⁴Mamaitua na rewapanae tauna Bada Yesu gurie be ya kawa midisuḡu munaḡena, aubainama tauna tokare tauda mate e kawa midisuḡu munaḡedana. ¹⁵Ko noḡoti da tubuḡimima inam Keriso ragaraganama. Vutuna aubainama nam airaḡan taubadabadara mate koi rawateḡei, baninama tubuḡimima inam Keriso ragaraganama. ¹⁶Taumi koya kataie bo ibewa da banaga aita tubuḡinama taubadabadara mate tai rawateḡeidina, inam yodi tubuḡe taudi tenaḡa. Baninama girugiruminama poranama umanama e riuriuna, “Taudi rabuidi tokare tubuḡe tenaḡa.” ¹⁷Be aitaḡa Bada mate ta rawateḡeidina, taudi tokare Arue tenaḡa.

¹⁸Vutuna aubainama badara, naumeki da ko gose pore! Gewagewa ḡidoidima taudi ḡavoe ta kenakenana, be yaḡoro gewagewa. Be badara inam tubuḡimie e kenakenana, aubainama tubuḡimima ko kawakawa mira vavasāḡena. ¹⁹Tubuḡimima inam Arua Babau na vadama. Mamaitua tauna Arua ya utemina, be yodi inam Aruinama nopomie e miamiana. Taumi nam mabimie komawai bademina. ²⁰Taumi maesimima ya moraba

kauana, be Yesu Kersio ya gimerimina. Vutuna aubainama tubuḡimie Mamaitua ko vivirena.

Naḡi na kauama

7 ¹Taumi letae aba koya riuriueguna, vutuna yodi yà paribeemina: Inam ya verena deḡoda banaga nam tai naḡi. ²Be baninama badara yabayababa kana taiye, naumeki da tauḡoma sibo mabine na waivima ya naḡina, be waivi sibo mabine na tauḡomama ya naḡina.

³Be tauḡoma sibo naḡi na yawasanae na waivima ḡarone ya miana, be waivi sibo naḡi na yawasanae na tauḡomama sibo ḡarone ya miana. ⁴Waivi tubuḡinama nam taunaḡa imawai badena, ibewa da tauḡoma ewai badena. Be teneḡinama nama tauḡoma, tubuḡinama nam taunaḡa imawai badena, ibewa da waivi ewai badena. ⁵Nam tamḡa kwa taudidi munaḡem! Be deḡoda koi anina munaḡemina, naumeki da dobudine raḡan ḡaubonaḡa ko taumiana, moiragi aubainama. Be murine koi rawategei munaḡemina da Seitan ami gwaḡae nam e raurubumi, be taumi tokare nam badare ko beku. ⁶Uma kauinama nama yà riuriuemina, inam sagumima aubainama. Be inam nam Bada na riuvvasaḡa, ibewa. ⁷Taugu yà noḡonoḡotina da banaga matabudi sibo maika taugu, be banaga tenatenaḡaḡa adi puyoma tabu be tabu Mamaitua ya utedina.

⁸Be aitaḡa da kaiyababa bo nam wainaḡidi, taudi inam ya verena da nam sibo ai naḡi, be taudi sibo a mia ḡomana maika taugu. ⁹Be aitaḡa da adi noḡotama e vovo gwaḡagwaḡana, naumeki da tai naḡina. Baninama ya verena da taudi tai naḡina be nam badara nuedima e raupotipotie.

¹⁰Be naḡi banegidima aubaidima inam Bada na riuvvasaḡama yà riuriuedina: Waivi na badama nam sibo ya gose. ¹¹Be deḡoda tauna na tauḡomama kaite ya gosena, naumeki da nama sibo ya miana, be nam sibo tauḡoma ḡidoi ya naḡi munaḡe. Be ya verena da na tauḡomama mate sibo ai nuavere munaḡa be a mia tenaḡana. Be teneḡinama nama tauḡoma na waivima nam sibo ya gose.

¹²Be avedi da Bada uma kauinama nam i giuena, be yaḡoro ḡesaumima taugu yodi yà riuemina umanama: Deḡoda aitaḡa tauwai sumaḡa na waivima nam tauwai sumaḡa, be tauna yaḡoro e ḡoegoena da na badama mate sibo a mianana, inam naumeki da tauḡoma na waivima mate nam tai gosaḡa. ¹³Be deḡoda aitaḡa tauwai sumaḡa waivinama na tauḡomama nam tauwai sumaḡa, be tauna yaḡoro e ḡoegoena da na waivima mate sibo a mianana, inam naumeki da waivi na tauḡomama mate nam tai gosaḡa. ¹⁴Be deḡoda tauḡoma nam waisumeḡina, tauna yaḡoro banaga babaunama, baninama na visarama tauna tauwai sumaḡa aubainama. Be deḡoda waivi nam waisumeḡina, tauna yaḡoro banaga babaunama, baninama na tauḡomama tauna tauwai sumaḡa aubainama. Be deḡoda

uma kauinama nama ibewa, ami sedama Mamaitua matane a miramirana, be yodi taudi seda babaudima. ¹⁵Be deḡoda nam waisumaḡa baneginama waigosaga e ḡoena, naumeki da e naḡo. Deḡoda uma kauinama nama e tubuḡana, dobudine tauwai sumaḡa tauna nam sibo yai kaikaididi. Mamaitua e ḡoḡoena da tauda subae tà mianana. ¹⁶Baninama tam waivi nam ku kataiena da am badama kwai yawasani bo ibewa. Be mate tam tauḡoma nam ku kataiena da am visarama kwai yawasani bo ibewa.

Mamaitua ya vinevinemina, ruvane nama ko miana

¹⁷Tenatenagaḡa Mamaitua ya riuriuemi, be ami puyoma ya uteutemina, nama ruvane ko miana. Banaga matabuna ekalesia nopodie ya riuriuedina da umanama sibo a voiana. ¹⁸Aitau da kopitom ya paḡona, naumeki da tauna nama sibo ya miana. Be aitau da kopitom nam i paḡona, naumeki da tauna nama sibo ya miana. ¹⁹Mamaitua matane kopitom inam nam aba, vutuna aubainama deḡoda banaga kopitom ya paḡo bo ibewa, inam nam aba. Be Mamaitua na riuvavasaga sibo tè voteyeteyedina, inam vutuna yaba dosinama.

²⁰Taumi tenatenagaḡa Mamaitua ya vinevinemina, nama ko miana. ²¹Deḡoda Mamaitua ya vinem da tam taunoya yababa, inam naumeki, nam kwai nuaboya. Be deḡoda tam keda kwa wanewanena da tam waitau noyayababa sibo kuya gosena, naumeki da nama kwa voiana. ²²Raḡanine banaga taunoya yabayababa, be Bada ya vinedi da taudi tauna na banagama, inam raḡanine Mamaitua matane taudi nam banaga adi taunoya yababa, ibewa da taudi yodi Keriso na taunoyama. Be teneḡinama nama, aitauga nam banaga adi taunoya, be tauna yaḡoro Keriso na taunoyama. ²³Maesimima ya moraba kauana, be Yesu Kersio ya gimerimina. Vutuna aubainama taumi nam sibo banaga aubaidima koyai taunoya yabayababa. ²⁴Yau bana, vutuna aubainama taumi tenatenagaḡa Mamaitua ya vinevinemina, nama ko miana.

Yarayaraga be guguini adi giuma

²⁵Yarayaraga be guguini aubaidima Bada na waigaḡakama nam ḡarogue ima kenakenana da ya riuedi. Be Mamaitua na raukiviveree tauna ya sagugu da taugu banaga waipatatuguma. Vutuna aubainama umanama ya raukuremina: ²⁶Baninama yodi raḡan pipiridima aubainama, ya verena da taumi sibo nam koyai naḡi. ²⁷Deḡoda kaite kuyai naḡina, nam am waivima kwa gose. Be deḡoda nam kui naḡina, naumeki da nam waivi kwa wane. ²⁸Be deḡoda tam yaraga be kwai naḡina, inam nam gewagewa kuma voivoiena. Be teneḡinama tam guguini be kwai naḡina, inam nam gewagewa kuma voivoiena. Be deḡoda taumi koi naḡina, tokare taumi pipiripi ko banavidina. Be taugu ya ḡoḡoe da uma kaudie ya duḡumina, da uma pipiridima tokare nam ko banavidi.

²⁹Yau bana, yau giuma baninama umanama: Raḡan kaite e tupotupona. Vutuna aubainama aitauga kowai naḡina, ko kita kaua da naḡi nam ei bademi. ³⁰Be aitauga kowai nuaboyana, ko kita kaua da nuaboya nam ei bademi. Be aitauga kowai nuaverena, ko kita kaua da nam nuavere ei bademi. Be aitauga yaba ko gimagimarana, ko kita kaua da inam yabedima nam tai bademi. ³¹Be aitauga dobu na ḡoanama ko voivoiedina, ko kita kaua da inam kaudima nam tai bademi. Baninama uma dobunama tokare e samoana. ³²Taugu ya ḡoḡoena da nam ko kawa nuaraḡeraḡemi. Yaraga tauna Bada na ḡoanama e noḡonoḡotina da nema Bada e noya bake be ya kawa nuaverena. ³³Be deḡoda tauna ei naḡina, tauna dobu na ḡoanama e noḡonoḡotidina, da nema sibo na visarama e noya bake da na visarama ei nuavere. ³⁴Be inam raḡanine tokare na noḡotama rabui ta tubuḡana. Be teneḡinama nama guguini, tauna e noḡonoḡotina da nema sibo Bada ya noya bake da Bada ya kawa nuaverena, baninama tauna na yawasanama matabuna Bada ya utena. Be deḡoda tauna ei naḡina, tauna dobu na ḡoanama e noḡonoḡotidina da nema sibo na tauḡomama ya noya bake da na tauḡomama yai nuaverena.

³⁵Inam kaudie sagumima aubainama ya riuriuemina, be nam ama waiḡakemina. Taugu ya ḡoḡoena da taumi yawasanana didimanine ko miana, be nam ko noḡota raburabui. ³⁶Be aitaugoma na ḡoapaparama ḡarone nuanama e rarau potipoti da sibo ya naḡina, inam naumeki da tai naḡina be inam nam gewagewa. ³⁷Be aitaugoma noponama batuturinama be na ḡoapaparama ḡarone nuanama nam ima raupotipotina da sibo ya naḡi, naumeki da na ogama e taraḡi da tauna tokare nam ei naḡi. Ya verena da taudi nam tai naḡi. ³⁸Vutuna aubainama deḡoda banaga tai naḡina, inam ya verena, be aitauga da nam ei naḡi, o, inam ya vere kauana.

³⁹Taugoma tauna na waivima e panipanina. Be deḡoda tauḡoma e gurina, yodibe kaiyababa tauna na ḡoanama nama tauḡominama ei naḡi. Be tauna sibo tauḡoma waisumeḡinama ya naḡina. ⁴⁰Be taugu e noḡotina da kaiyababa nama sibo ya mia yababana, tauna tokare yai nuavere kauana. Be taugu mate ya noḡonoḡotina da Mamaitua Aruinama nama ya riueguna.

Boita kanidima tà kanidi bo ibewa?

8 ¹Yodi musara kokoitauuteutenama, vutuna na kauama ya paribeemina: Matabuda tè kataiena da kokoitau nam ti rewapanana. Be uma katainama ya voiemina da taumi ko rarau guyaguyauna. Be rauguyaguyau tokare nam e sagumi, ibewa! Be ami banagama sibo koyai nuapaḡoedina, inam wainuapaḡone tokare ekalesia banegidima ko sagudina. ²Banaga aitauga e noḡonoḡotina da tauna yaba matabuna ya kataiedina, inam baneginama tauna Mamaitua matane na kaitaima nam teneteneḡina. ³Deḡoda banaga Mamaitua nuanama e paḡona, inam baneginama vutuna Mamaitua ewai aninena.

⁴Be yodi nemanama? Inam naumeki bo ibewa da kokoitau museridima tà kanidi? Tauda tè kataiena da dobu kokoitaudima taudi nam Mamaitua, baninama Mamaitua tauna tenağa, be tauna vutuna Mamaitua riuriukauinama. ⁵Taugu è kataiena da gunume be dobie arua gewegewedima ta riuriu munagedina da taudi kabe mamaitua. Be avedi da uma mamaituedi bo babadidima toitoi dobie ta miamiana, ⁶be tauda yağoro tè kataiena da Mamaitua riuriukauinama tauna tenağa, tauna vutuna tàwai sumağe be tàwai muriwatanena. Be tauna vutuna Tamadama, be pakane yaba matabudi taune da a tubuğana, be taune da tauda yodi tà miamiana. Be dà Badama tenağa e miamiana, tauna Yesu Keriso. Be tauna vutuna yaba matabudi ya voidi be tauna dà yawasanama ewai badena.

⁷Be uma kaidima banaga ġesaudima nam ti kataiena. Taudi boni kokoitau awai muriwatanedina. Vutuna aubainama yodi değoda taudi kokoitau museridima ta kanikanidi be ta noğonoğota bekubeku, be noğotabekubeku e voidi da adi noğotama e vovo gwağagwağana, vutuna aubainama taudi Mamaitua matane a mirana. ⁸Be Mamaitua nam kani kana taiye imawai aninedana. Vutuna aubainama değoda tauda kokoitau museridima tà kanidi bo ibewa, inam kaidima nam timawai badana da tauda banaga vereda bo ibewa.

⁹Be kwa kita kaua da nam am waisumağama kana taiye anibeku keddie turamma kwa voie da na waisumağe e beku. ¹⁰Baninama değoda turamma aitu na noğotama vovogwağagwağana, be ya kitam da tam kokoitau museridima kwa kanikanidina, agunai tauna tokare mate kokoitau museridima e kanidina, ¹¹be dabudine tauna tokare e noğota bekubekuna. Baninama tam am waisumağama wairowapaninama aubainama, tam tauna na waisumağama kuya kawa gewagewana. Be kwa noğoti da tauna mate aubainama Keriso ya gurina. ¹²Değoda tam turamma nama nuanama kwa kawa miramira be na noğotama kwa kawa gewagewana, tam Keriso ġarone mate gewagewa kwa voivoiena. ¹³Vutuna aubainama değoda aba kaninama taugu è kanikani be turaguma è voie da na waisumağe ya bekuna, naumeki da inam muserinama nam yà kani munağe. Inam rağanine turaguma na waisumağe nam e beku.

Pol na noyama aubainama maesa nam i goena

9 ¹Taugu riukaua apasol, be nam aitu dobie imawai badeguna! Taugu dà Badama Yesu matağomigue è kitana. Be taugu yau noyama na banima inam yodi taumi Bada kowai sumağena. ²Be avedi da banaga ġesaudima ġarodie taugu nam apasol, be taumi ġaromie inam taugu apasol, baninama taumi taugu yau matamatama.

³Aitauğa yau noyama ta paripari virevirena, taudi ġarodie umanama yà riuriuna: ⁴Tauma nam ka kani be ka tego, bo? ⁵Tauma ama vağai

nam waisumaḡa waivinama ka naḡi be mate ka naḡo, maika apasol ḡesaudima nama, bo? Bada tasitasinama be Pita nama a voiana. ⁶Taumi apasol ḡesaudima ko sagusagudina, be taugu be Banabas taumaḡa yodi ama yawasanama aubainama ka noya munaḡemai, bo? ⁷Ko noḡoti da nam airaḡan tauḡara taunaḡa na manee iḡara purepureidima i gimarana. Be nam aitu sipi e kuma be kaninama tokare e tuaḡaie. Be nam aitu musara e yosidi be kanidima tokare e tuaḡaiedi. ⁸⁻⁹Be uma kaudima matabudi nam ama giugiu yababedina, ibewa da Mousis na tarawatuma e riuriuna nama, “Kau kaikaivainama ami noyama e voivoiena raḡanine, nam mudunama ko panitom, ko gose da tauna e kanina.” Ko noḡoti da Mamaitua kau yai nuaboyedi be nama ya riu, bo? ¹⁰Ibewa da tauda banaga e giuguedana. Aitu na sipima ya kumana tauna e noḡonoḡotina da tokare kani e kanina.

¹¹Be tauma pesi Arue nopomie kè kumana da taumi yodi tauwai sumaḡa. Vutuna aubainama taumi sibo tauma yodi gara be kani sibo koya sagumaina. ¹²Taumi banaga ḡesaudima ḡaromie a rarau guguyana ko sagusagudina, be aba aubainama tauma nam koma sagusagumai? Taumi sibo tauma koya sagusagu kauemaina, baninama tauma ami ekalesiama pakanama kèi karena. Be tauma nam airaḡan kamawai baḡemina da taumi sibo koya sagumai. Ibewa da raḡan matabuna tauma ama ḡoanama kè dami poredina, baninama nam kama ḡoegoena da Keriso varinama kedanama sibo kè kawa barabara.

¹³Taumi koya kataie bo ibewa da aitaḡa tempol nopone ta noyanoyana, taudi adi kanima tempol nopone ta paḡopaḡodina. Be pirisi aitaḡa olta debane ta puyopuyona, taudi olta puyonama nevanama ta paḡona. ¹⁴Be inam kauinama teneḡine nama Bada ya riu vavasaga da aitaḡa vari verenama ta rauguguye be banaga tawai sumaḡana, naumeki da tauwai sumaḡa sibo taurauguguya a sagudina. ¹⁵Be taugu nam airaḡan uma yabedima aubaidima ei baḡa rubuemina. Be mate taugu nam uma yabedima ama girugirumidina da taumi sibo taugu ko sagugu, ibewa. Be nuaguma ya verena da nam airaḡan ḡaromie aba ei baḡena. Agunai da taugu noḡone yà guri, be muriḡa da aiyaba ḡaromie yài baḡena. ¹⁶Nam vari verenama rauguguyenama aubainama ama rarau guyaguyauna. Inam taugu yau noyama. Be vari verenama rauguguyenama yà tuaḡaiena, taugu tokare gewagewa yà banavina.

¹⁷Deḡoda tauguḡa yau ḡoane e rarau guguyana, naumeki da maesa sibo è paḡona. Be taugu nam yau ḡoane ama rarau guguyana, ibewa da Mamaitua ya vineguna da noyanama sibo è voiena. ¹⁸Yodi yau maesama inam aiyaba? Taugu yau maesama inam vutuna vari verenama yà rarau guguyena, be nam tokare mane yà paḡo.

¹⁹Vutuna aubainama taugu nam aitu imawai badegu. Be yaḡoro taugu banaga matabudi adi taunoyama da toitoi sibo è verauḡedina

Keriso ġarone. ²⁰Jius banegidima ġarodie taugu è voiegu da maika Jius banegiguma. Be aitauga Mousis na tarawatuma tawai muriwatanena taudi ġarodie, taugu è voiegu da kabe taugu mate Mousis na tarawatuma èwai muriwatane, avedi da taugu nam inam tarawatunama tauwai muriwatanena. Be nama yà voivoiana da taudi sibo è verauġedina Keriso ġarone. ²¹Be eteni banegidima ġarodie, taugu avedi da nam eteni banegigu, be è voia munaġegu da taugu kabe eteni banegigu, avedi da taugu tauwai sumaġa, be Keriso na tarawatuma tauwai muriwatanena. Inam nama yà voivoiana da taudi sibo è verauġedina Keriso ġarone.

²²Be aita adi waisumaġama gwaġagwaġanama, taudi ġarodie taugu è voia munaġegu da maika kabe yau waisumaġama gwaġagwaġana da sibo è verauġedina Keriso ġarone. Banaga matabudi ġarodie taugu è voivoia munaġeguna maika kabe taudi da sibo toitoi è verauġedina Keriso ġarone. ²³Vari verenama kana taiye taugu uma yabedima matabudi è voivoiedina, be banaga Bada Yesu tawai sumaġena raġanine, taugu yài nuavere kauana.

Reisis ekalesiae wainasinama

²⁴Ko kataie da reisis nopone tauwai reisis ta manimaninina, be banaga tenaġa e tava dokana, tauna tokare maesa e paġona. Vutuna aubainama taumi yodi ko manini gurata da tokare maesa ko paġona. ²⁵Tauwai reisis matabudi taudi yaba ġesaudima ġarodie ta widiwidinedina be tawai prektas guratana da tokare maesa sibo a paġona, be inam maesinama tokare e nuayaġotana. Be tauda dā maesama marae inam kenakena nonoġinama. ²⁶Vutuna aubainama taugu nam ama manimanini yabayababana, be nam amawai paipaidena. ²⁷Ibewa, be taugu kopiguma yà riġariġa be yàwai badena, baninama nam ama goeġoena da taugu banaga ġesaudima ġarodie yà rarau guguya be tokare yà beku. Inam tokare Mamaitua yau maesama banaga ġesaunama e utena.

Ko kita kaua da nam raurubu na raġanie ko beku Israel banegidima maika

10 ¹Yau bana, bonideġo dobu kavakavane aba dā dosima ġarodie ya tubutubuġana, nam airaġan nuemima e koa. Mamaitua giyou ya riupore da uma banegidima yai dokedina. Be taudi egasi noponaġa yai doka nawedina. ²Raġanine taudi giyou ai muriwatane be egasi noponaġa a naġonaġona, inam raġanine taudi Mousis isane a babataitona. Uma babataitonama ewai maġatarana da taudi inam Mousis na damma. ³Be Mamaitua mara kaninama ya utedi be matabudi a kanina. ⁴Be mate Mamaitua yekue mara upanama ya utedi be matabudi a tegona. Be uma yekunama inam Keriso, tauna vutuna mate a naġonaġona. ⁵Be taudi yaġoro Mamaitua a kawa nuamedimedina, vutuna aubainama taudi dobu kavakavane Mamaitua matabudi yai guri yaraidina.

⁶Uma kaudima a tubuḡana, inam mataira ewai maḡatarina tauda ḡarode. Be ewai kataidana da tauda nam sibo gewagewa voidedima tòi nuanoḡonoḡotedi maika taudi a voivoiana nama. ⁷Nam kokoitau ko rauduneedi maika taudi. Girugiruminama poranama e riuriuna nama, “Banaga a mia, a kanikani be a tegotegona, be a midisuḡu da kokoitau a bigabiga kwavivirona.” ⁸Be nam tòi kawa badara maika taudi. Be uma kauine raḡan tenaḡa nopone banaga matabudi 23 tausand a gurina. ⁹Nam sibo Bada raurubue tèt boru taudi a voiana maika, be mota Israel banegidima toitoi ai guridina. ¹⁰Be nam ko momodu taudi maika, be tauwai guri aneanama yai guridina. ¹¹Uma kaudima Israel banegidima ḡarodie a tubuḡana a girumidina, tauda nuadama aniborunama aubainama, da tauda nam uma kaudima yodi raḡan damodie sibo tèt voidedi.

¹²Vutuna aubainama taumi deḡo da ko noḡonoḡotina ami waisumaḡe ko vava taradidina, naumeki da ko kita kaua da nam ko beku. ¹³Raurubu matabudi ko banabanavidina inam raurubu ḡoma. Inam raurubudima banaga ḡesaudima mate ta banabanavidina. Tokare agunai raurubu ḡesaudima ko banavidina. Be nam ko naira, baninama Mamaitua patupatutunama e kitakita watanimina da ami rewapanama na ruvae raurubu ko banavidina. Be mate raurubu raḡanine tauna keda ei kataimi da raurubu ko vaisubana, be nam sibo raurubue koya beku.

Kokoitau adi soima be Bada na soima

¹⁴Vutuna aubainama yau bana, kokoitau ko gose pore di be nam airaḡan ko rauduneedi. ¹⁵Taumi noḡota banegimima, aubainama yau giuma aba ya ḡiuemina mayanama ko paḡo. ¹⁶Keyaka ko noḡoti. Uma keyekinama Yesu na soie tèt tegotegoe be Mamaitua tètwei kaiwena. Be raḡanine keyaka tèt rarau tegoena, tauda Keriso kosinine tèt rawateḡeidana. Be bure di tèt ḡivana. Be raḡanine tèt kanikanina tauda Keriso tubuḡine tèt rawateḡeidana. ¹⁷Avedi da tauda toitoi, be bure di tenaḡa tèt kanikanina, vutuna aubainama tauda matabuda tubuḡa tenaḡa. ¹⁸Tauda Israel adi kauama tèt noḡoti. Taudi musara olta debane a gabudi be a kanikanidina, inam raḡanine taudi inam oltanama mamaituanama mate awai rawateḡeidina.

¹⁹Taugu nam ama riuriuna da kokoitau bo adi puyoma inam yaba dosina. ²⁰Ibewa, be ko noḡoti da aiyaba eteni banegidima ta rarau puyosedina, inam vutuna taudi penama ḡarodie ta puyopuyona, be nam Mamaitua ḡarone. Be taugu nam ama ḡoḡoena da taumi penama mate koi rawateḡeimi. ²¹Nam Mamaitua na keyake be penama adi keyake ko rauteḡo tenaḡana. Be mate nam Mamaitua na kani be Seitan na kanima taumi ko kani tenaḡedi. Avedi! Uma kaudima Mamaitua nam ima ḡoḡoedina. ²²Tauda Bada tèt rarau rubuna da ḡarode sibo ya medi, bo? Tauda dèt rewapanama tauna na rewapanama e saḡa pore, bo?

**Nam taudaḡa sagudama tà noḡoti, be dà
banagama mate sagudima tà noḡotina**

²³Yaba matabudi tenetenēḡinama da tà voidina, be inam yabedima nam matabudi tokare ta saguda. Be mate yaba matabudi tenetenēḡinama da tà voidina, be inam yabedima nam matabudi tokare ta voida be dà waisumaḡe tai rewapana. ²⁴Nam taudaḡa sagu munaḡedama tà noḡoti, avedi. Be dà banagama mate sagudima tà noḡotidina.

²⁵Musara anikune nopone ta gimagimaredina inam ko kanidina, be nam koi taravira be ko riuna, “Uma kokoitau muserina, bo ibewa?”.

²⁶Baninama girugiruminama porane umanama ya riuna, “Dobu be nopone yaba matabuna inam Bada ḡaronama.”

²⁷Deḡoda nam waisumaḡa baneginama kani aubainama e kokonem, be aba kaninama e uteutemna, inam naumeki da kwa kani yababedina be nam kwai taraviravira. ²⁸Be deḡoda inam baneginama sibo umanama i riuemna, “Uma muserinama inam kokoitau museridima.” Naumeki da tam uma baneginama ya riuriuemna tauna kana taiye tam musara nam kwa kanidi. ²⁹Nam i verena da tauna e noḡonoḡotina da tam kabe gewagewa ku voivoie.

Be yodi aba aubainama banaga ḡesaunama na noḡotama sibo yai badem? ³⁰Be tam yodi agunai umanama kwawai noḡotana, “Deḡoda taugu Mamaitua yài kaiwe be yà kanikanina, naumeki da aba aubainama banaga ḡesaunama na noḡotama sibo èi bade, be nam sibo è kani?” ³¹Naumeki da am noḡotama, baninama yodi yà utemna. Inam baninama yaba matabudi tam kwa voivoiedina, kwa kanikani bo kwa tegotegona, inam Mamaitua isanama anikaisuḡunama aubainama.

³²Vutuna aubainama tam nam turamma kwa voie da na noḡote e beku, avedi da tauna Jiu, eteni bo Kuristen baneginama. ³³Taugu mate nama yà voivoiena. Yà rarau rubu gurata da banaga matabudi yàwai nuaveredina. Taugu nam tauguḡa ama sagusagu munaḡeguna, be banaga ḡesaudima mate yà sagusagudina da banaga toitoi tokare Bada Yesu ei yawasanidina.

11 ¹Taugu aba Keriso ya voivoiena yàwai muriwatanena, vutuna aubainama taumi sibo taugu yà voivoiana, nama sibo koyai muriwataneguna.

Tautauḡoma be waiwaivi adi vaivaima taparoro nopone^d

²Taugu isemima yà kaikai suḡuna, baninama taumi raḡan matabuna ko noḡonoḡotigu, be yaba matabuna èwai katakataimina taumi kowai muriwatanedina aubainama. ³Be yodi yaba tenaḡa yà riuemina: Waivi

^d 11.1 Debasuma inam Gurik banegidima adi vaivaima.

debanama inam tauḡoma, be tauḡoma debanama inam Keriso, be Keriso debanama inam Mamaitua.

⁴Vutuna aubainama deḡoda tauḡoma ma debasumana e moimoiragi bo Mamaitua riunama e giugiuena, tauna Keriso ewai diboḡina. ⁵Be waivi deḡoda nam ma debasumana be e moimoiragi bo Mamaitua riunama e giugiuena, tauna na tauḡomama ewai diboḡina, baninama tauna e voivoiana maika kabe tauḡoma. Tauna e voivoiana kabe waiwaivi badabadaridima debedima makumaku poredima maika. ⁶Vutuna aubainama deḡoda waivi nam debanama e suma, naumeki da tauna sibo deba vuvuḡinama a maku pore be tauna sibo ya tunimayaḡana. Be deḡoda waivi debanama makuporenama e tunimayaḡena, naumeki da tauna sibo debanama ya sumana. ⁷Be tauḡoma tauna nam sibo debanama ya suma, baninama tauna kitanama maika Mamaitua. Be tauḡoma tauna Mamaitua na waibadama ewai maḡatarina. Be waivi tauna tauḡoma na waibadama ewai maḡatarina. ⁸Baninama tauḡomae da Mamaitua waivi yai tubuḡina, be Mamaitua nam waivie tauḡoma i tubuḡina. ⁹Be tauḡoma nam waivi sagunama aubainama i tubuḡana, ibewa. Be waivi tauna tauḡoma sagunama aubainama ya tubuḡana. ¹⁰Vutuna aubainama waivi debanama sibo ya sumana. Inam na matairama da tauna na tauḡomama na waibadae e vivivirena. Uma kauinama anea ta kitakita watanena.

¹¹Be Keriso matane waivi be tauḡoma taudi matabudi teneḡidima, be taudi sibo ai kawa sagu vivirana, ¹²baninama avedi da pakane tauḡomae da waivi ya tubuḡana, be yodi waivie da tautauḡoma ta tubutubuḡana. Be taudi matabudi Mamaitua yai tubuḡidina.

¹³Taumiḡa mayemima ko paḡo munaḡena, waivi debanama nam i suma be e moimoiragina, inam ya vere bo ibewa? ¹⁴Ami vaivaima ko noḡoti. Deḡoda tauḡoma deba vuvuḡinama e dau kauana, inam nam i verena, be kitanama yai tunimayamayaḡana. ¹⁵Be deḡoda waivi deba vuvuḡinama e dau kauana, inam ya vere kauana, baninama deba vuvuḡinama inam maika na debasumama. ¹⁶Be deḡoda aita uma kauinama aubainama e riuriu viravirana ḡarogue, naumeki da taugu yà riuriuna da tauma be ekalesia ḡesaudima mate ama vaivaima inam nama, be nam aba vaivai ḡesaunama ḡaromaie ima kenakenana.

Turiya na kauama

¹⁷Be yodi kaua ḡesaunama ḡaromie yà giuena. Mamaitua matane taumi gewagewa ko voivoiena, raḡanine taumi taparoroe kowai rawateḡeimina. ¹⁸Baninama taugu è vaiena da taparoroe koi rawateḡeimina raḡanine, ko daridariḡa munaḡemina. Be taugu yà noḡonoḡotina da inam riukaua. ¹⁹Naumeki da uma dariḡinama ei maḡatara da aitauga didimana banegidima tà kitedina.

²⁰⁻²¹Taumi turiya aubainama kowai rawateḡeimina raḡanine, taumi kani kowai paparanena, be ami banagama nam koma raberabedina.

Vutuna aubainama ḡesaumima ko kanikani gurata be ko tegotego buana, be ḡesaumima ma kanigurimi ko naḡonaḡona. Inam nam nama turiya na kaua! ²²Uma kauinama nemanama? Taugu isemima yà kaisuḡu, bo? Ibewa ḡoma! Taumi sibo ami vadae inam nama kaninama koya kanikani be koya tegotegona. Taumi sibo Mamaitua na damma koya viviviviredina, be ami banagama wainuatoitoidima kowai tunimayaḡidina, inam nam i verena.

²³Taugu turiya na kauama Bada yawai kataiguna, vutuna taumi èi kataimina. Inam umanama: Raḡanine Judas Bada Yesu ya boruboru dobiḡena, inam kupinama teneḡine Bada buredi ya paḡo, ²⁴Mamaitua yai kaiwe da ya giva be ya riuna, “Uma inam taugu tubuḡiguma taumi aubaimima. Raḡanine uma ko kanikanina, taugu aninoḡotiguma aubainama. ²⁵Be kani murine tauna keyaka ya paḡo be ya riuna, “Uma inam Mamaitua na waianinama vaunama, kosiniguma e rauḡinina aubainama. Raḡanine ko tegotegona taugu aninoḡotiguma aubainama. ²⁶Be raḡanine taumi uma buredinama ko kanikani be uma keyekinama ko tegotegona, taumi Bada na gurima ko rauguguyena naumeki da tauna na kaba yovo munaḡama raḡanine.

²⁷Vutuna aubainama aita da uma buredinama kwa kanikani yababe be uma keyekinama kwa tegotego yababena, inam Bada na gurima be kosininama ya darorona tam mate wavunama kwa kiroḡina. ²⁸Vutuna aubainama taumi mayemima ko paḡo munaḡena, muriḡa da buredi ko kani be keyake ko tegona. ²⁹Baninama deḡoda taumi Bada tubuḡinama ko kanikani be kosininama ko tegotego be nam koma noḡonoḡota kauena da inam Bada tubuḡinama be kosininama, naumeki da taumiḡa ko kovokovoḡa munaḡemina. ³⁰Vutuna aubainama nopomie banaga toitoi ta sidasida, tubuḡidima ta vovo gwaḡagwaḡa, be ḡesaudima ta gurigurina. Turiya inam nam maika waikanikani ḡoma.

³¹Be deḡoda tauda tà kita wairuva munaḡeda be tà turiyana, tauda tokare nam kovoḡa tà banavi. ³²Be deḡoda Bada e kovoḡidana, inam waikatakatai e uteutedana da tokare tauda nam gienae tà naḡo dobu banegidima mate. ³³Vutuna aubainama yau bana, taumi turiya aubainama kowai rawateḡeimina raḡanine, ami banagama ko rabedi be nam taumi kani koi paparane. ³⁴Be aitaḡa da kani e karatimina, taumi ami vadae sibo koya kani nonoḡana, muriḡa da sibo koyai rawateḡeimina. Inam tokare Bada nam e kovoḡimi.

Taugu yà tavana ḡaromie raḡanine, yaba ḡesaudima mate yà kawa didimanidina.

Arua Babau na puyoma

12 ¹Be yodi yau bana, puyo Arua Babaue na kauama yà riuemina, inam kauinama sibo koya kataiena aubainama. ²Ko noḡoti da

taumi nam kowai sumaḡana raḡanine, taumi kokoitau awai bademina, be uma kokoitaudima taudi nam giugiudi be taudi awai keda doka waigewemina. ³Be yodi deḡoda banaga ko banabanavidina aitaḡa Mamaitua na kauama ta giugiuena, taumi nema ko katai bake da uma banegidima ta riuriu kua bo ta kaikaiyovu? Naumeki da umanama tokare ko kataiena: Deḡoda ai banaga Arue e giugiuna, tauna tokare nam aba gewagewanama Yesu ḡarone e giue. Be teneḡinama nama aitaḡ da Arua Babau ḡarone, tauna tokare e riuna, “Yesu tauna Bada.”

⁴Arua Babau tenaḡa, be puyo tabu be tabu banaga e uteutedana. ⁵Be noya inam tabu be tabu, be Bada tenaḡa aubainama tà noyanoyana. ⁶Be Mamaitua tenaḡa, be noya tabu be tabu banaga nopode e voivoiedina. ⁷Uma kaudima Arua tauwai sumaḡa e uteutedana da ekalesia anisagudima aubainama.

⁸Arua tauwai sumaḡa tenatenaḡaḡa uma puyodima e uteutedina:

Waria nuauyauya taugiuedima,
waria katai taugiuedima,

⁹waria tauwai sumaḡa,
waria Tauwai yawasana,

¹⁰waria mataira tauvoiedima,
waria tauwai peroveta,
waria arua tabu be tabu adi yawasanama taukataiedima,
waria bona tabu be tabu taugiuedima,
waria bona tabudima tauvitaredima.

¹¹Arua Babau tauna tenaḡa, be uma kaudima matabudi na ḡoane nama tauwai sumaḡa tenatenaḡaḡa e uteutedina.

Tubuḡa tenaḡa be ragaraganama toitoi

¹²Tubuḡa tenaḡa be ragaraganama toitoi. Be avedi da ragaraganama toitoi, tubuḡa yaḡoro inam tenaḡa. Be kauinama teneḡinama nama Keriso ḡarone, ¹³baninama Arua Babau tenaḡa. Be inam Arua babaune tauda matabuda tè babataitona da tauda yodi tubuḡa tenaḡa, avedi da noḡone tauda Jiu, bo Gurik banegidama, bo taunoya yababa bo deḡo da nam taunoya. Matabuda Arua teneḡinama tè paḡona.

¹⁴Tauda tè kataie da tubuḡa nam raganama tenaḡa, ibewa da ragaraganama toitoi. ¹⁵Deḡoda yodi sibo kaḡa ya riuna, “Taugu nam nima, vutuna aubainama taugu nam tubuḡa ḡarona.” Be inam nam nama. Kaḡa yaḡoro tubuḡa ḡaronama. ¹⁶Be deḡoda yodi sibo bea ya riuna, “Taugu nam mata, vutuna aubainama taugu nam tubuḡa ḡarona.” Be inam nam nama. Bea yaḡoro tubuḡa ḡaronama. ¹⁷Be yodi ko noḡoti, deḡoda tubuḡa matabuna i rawamatana, nema tokare kuyai beavaia bako? Be deḡoda tubuḡa matabuna i rawabeana, nema tokare pana bo ḡabu kuya vaia bakedi?

¹⁸Be Mamaitua tubuḡa ya voiena be na ḡoane nama rageragedima tabu be tabu ya biridina. ¹⁹Deḡoda rageragedima matabudi sibo raga tenaḡa, tubuḡa tokare deḡo? ²⁰Vutuna aubainama raga toitoi, be inam yaḡoro tubuḡa tenaḡa. ²¹Mata nam teneteneḡina da nima sibo ya riuena, “Taugu è tuagaiemna.” Be deba nam teneteneḡina da kaḡa sibo ya riuena, “Taugu è tuagaiemna.”

²²Ibewa, be tubuḡa raganama anikitanama maika kabe nam aiyaba, ibewa da adi noyama yaḡoro ta kenakenana. ²³Be deḡo ragedima tà noḡonoḡoti da nam aniviviviredi, taudi tà vivira kauedina. Be deḡo ragedima waitunimayamayaḡidima, tàwai gara kauedina, ²⁴be deḡo ragedima nam waitunimayamayaḡidi, tauda nam tamawai gara kauedina. Be teneḡinama nama Mamaitua tubuḡa rageragedima yai rawateḡeidi da taudi tubuḡa tenaḡa, be raga ḡesaudima kamai ragaraga ya voidi da banaga ta viviviviredina. ²⁵Mamaitua nama ya voiena, baninama nam sibo tubuḡa ya daberara be raga matabuna sibo turanama turanama mate ai rabaraba vivirana. ²⁶Vutuna aubainama deḡoda raga tenaḡa ei nuatoitoina, naumeki da raga ḡesaudima mate tai nuatoitoi saguna. Be deḡoda raga tenaḡa isanama banaga ta kaisuḡuna, naumeki da raga ḡesaudima mate tai nuaverena.

²⁷Be yodi yà riuemi da taumi matabumi inam Keriso tubuḡinama, be taumi tenatenaḡaḡa inam raganama. ²⁸Be ekalesia nopone Mamaitua noya tabu be tabu tauwai sumaḡa ya utedina:

Noḡone apasol noyanama,
 murine waiperoveta noyanama,
 murine tauwai katakatai noyanama,
 da mataira tauvoiedima,
 da Tauwai yawasana,
 da tauwai sagu,
 da waibada noyanama,
 da bona tabu be tabu taugiuedima.

²⁹Be yodi banaga matabudi inam apasol, bo? Bo matabudi tauwai peroveta? Bo matabudi tauwai katakatai? Bo matabudi mataira ta voivoiedi? ³⁰Bo matabudi Tauwai yawasana? Bo matabudi bona tabu be tabu taugiuedi? Bo matabudi bona tabudima tauvitaredi? Ibewa! ³¹Ko raurubu gurata da puyo dosidima ko ragaudina.

Be yodi keda vere vavasaḡinama yài kataimina da nema sibo inam puyodima koya noya bakedina.

Wainuapaḡo

13 ¹Deḡoda taugu banaga bo anea adi bonae sibo è giugiuna, be deḡoda taugu wainuapaḡo nam ḡarogue, taugu inam maika toutou yababa bo maika boiḡatu yà gugugugura yabayababana. ²Bo

deḡoda taugu waiperoveta puyonama ḡarogue be Mamaitua na kauama moimoisiridima matabudi sibo è kataiedina, be deḡoda katai ḡesaudima mate sibo è kataiena, be deḡoda yau waisumaḡama dosi vavasaginama da taugu sibo oya è riue be ya tauriana, be deḡoda taugu wainuapaḡo nam ḡarogue, naumeki da taugu inam nam aiyaba be Mamaitua ya kita tuagaieguna. ³Bo deḡoda yau purapurama matabuna banaga waikaruwagewagedima ya utedina, bo deḡoda vari verenama kana taiye tubuḡiguma sibo a gabu goruna, be deḡoda taugu wainuapaḡo nam ḡarogue, inam tokare nam yau maesa.

⁴⁻⁶Wainuapaḡo baneginama tauna banaga ḡarodie ewai nuabagibagi be e raraukivi verena.

Tauna nam ima unuunura.

Tauna nam ima seḡaseḡara.

Tauna nam ima rarau guyaguyau.

Tauna nam kivinama gewagewana.

Tauna nam taunaḡa ima noḡonoḡota munaḡe.

Tauna nam meditulo banegina.

Tauna nam gewagewa nuapikanama nopone ima noḡonoḡotina.

Tauna nam gewagewa kaudidima ima ḡoeḡoedina, be tauna riukaua e ḡoeḡoe kauena.

⁷Tauna raḡan matabuna ḡarone piripiri ewai dami poredina.

Be raḡan matabuna na banagama ewai sumaḡedina, be e noḡonoḡoti da tokare yaba matabuna naumeki.

Be raḡan matabuna piripiri nopodie tauna e kaikai guratena.

⁸Baninama wainuapaḡo tauna kenakena nonoḡinama. Be waiperoveta tokare e kovina, be bona tabu be tabu giuenama tokare e kovina, be waikatakatai giunama tokare e kovina. ⁹Baninama yodi tauda aba tè kataiena inam ḡaubo ḡominama, be aba tawai perovetena inam ḡaubo ḡominama. ¹⁰Be tokare Bada na kaba verauma raḡanine, aba ḡaubo ḡominama tè kataie be tawai perovetana, tokare e kovina.

¹¹Raḡanine taugu ḡaubogue taugu yau giuna inam gomana maika. Be yau noḡotama gomana maika, be taugu yaba matabuna è kitakita wairuvedina gomana na noḡote. Be taugu è moramorabana raḡanine, taugu seda adi kauama è gose poredina. ¹²Be teneḡinama nama yodi tauda Mamaitua na kauama, nam tama kitakita kauena maika garasi gapugapunama nama. Be tokare taugu Bada noḡonama mataḡomigue ya kitana. Yodi ḡaubo ḡominama è kataiena be tokare yaba matabudi ya katai kauedina, maika yodi Mamaitua nopoguma ya katai kauena nama.

¹³Be raḡan ḡaubonaḡa yodi uma yabedima rabuiteḡa ta kenakenana: Waisumaḡa, noḡota bagibaginama be wainuapaḡo. Be nopodie wainuapaḡo inam ya saḡa guratana.

Waiperoveta be bona tabu be tabu puyonama

14 ¹Vutuna aubainama wainuapaḡo sibo koya wane guratena, yodibe Arua Babau puyonama ko wanena. Be ko raurubu da waiperoveta puyonama ko paḡona. ²Baninama taumi aitaḡa bona tabu tabu ko giugiuna, taumi nam banaga ḡarodie koma giugiuna be Mamaitua ḡarone, baninama aba ko giugiuna banaga nam ti kataiena. Be taumi Arue giu moimoisiridima ko giugiuna. ³Be deḡoda banaga aitaḡa tawai perovetana, taudi inam banaga ḡarodie ta giugiuna, da arue sibo ai rewapana, a duḡudi be a riu wainuasubesubedina. ⁴Aitaḡa bona tabu be tabu ta giugiuna, taudiḡa ta sagusagu munaḡedina, be aitaḡa tawai perovetana, taudi ekalesia ta sagusagudina.

⁵Bona tabu be tabu giuedima inam matabuna naumeki, be taugu yà ḡoeḡoe guratena da taumi matabumi sibo koyai perovetana. Tauwai peroveta tauna banaga dosinama, nam maika bona tabu tabu taugiuenama nama. Be deḡoda bona tauvitarena mate, inam naumeki, baninama ekalesia tokare sagu ta banavina.

⁶Naumeki yau bana, deḡoda ḡaromie yà verau be bona tabu yà giuemina, taumi tokare nam sagu ko banavi. Ibewa da taugu waimaḡatara giuna, bo Mamaitua na giuma, bo waiperoveta, bo waikatakatai giunama, nama sibo è riuemina, tokare sagu koya banavina. ⁷Turai bo gita ko noḡotidi, taudi nam banaga maika tima yavuyavutuna, be yaḡoro ta gugugurana. Be deḡoda banaga turai bo gita digirienama nam i katai kauena, tokare nema bonanama ḡaroronama kwa vaia bake? Be deḡoda waidigirienama e kataie be e paḡo vitavitedina, tokare bonedima ḡaroronama kwa vaiena. ⁸Be mate bogigi deḡoda nam ta suve yaḡe, tokare nema banaga ta rawateḡei bako? ⁹Be teneḡinama nama ḡaromie. Deḡoda ami giuma matabudi neḡo, tokare banaga nema ta katai bake da taumi aba ko giugiue? Taumi inam ko giugiu yababana.

¹⁰Be yaḡoro è kataiena da dobu matabuna nopone bona matabudi banidima mate. ¹¹Vutuna aubainama deḡoda banaga e giugiu be taugu na giuma baninama nam yà kataie, naumeki da taugu wari dobu banagiguma, be tauna wari dobu banaginama. ¹²Be teneḡinama nama taumi ḡaromie. Deḡoda puyo Arue ko ḡoedina, naumeki ko kita da inam puyodima ekalesia sibo ya sagudina.

¹³Naumeki da banaga aitaḡa bona tabu e giugiuna, tauna Mamaitua sibo yai baḡa da rewapana ya ute, da uma giudima ya vitaredi be ya kawa negenedina. ¹⁴Taumi uma kauinama ko noḡoti: Deḡoda taugu bona tabune è moiragina, inam taugu yau aruama e moimoiragina, be taugu nam aba ama noḡonoḡotina, ibewa.

¹⁵Naumeki da yodi aba yà voie? Taugu arue yà moimoiragi be yau noḡote mate yà moimoiragina. Taugu arue yà saresare be yau noḡote

mate yà saresarena. ¹⁶Be deḡoda tam Mamaitua isanama arue kwa kaikai suḡuna, tokare banaga ḡesaunama “Inam riukaua” nema e vato bake? Baninama tam aba kwa giugiuena tauna nam i kataiena.

¹⁷Tam agunai moiragi verene kwa moimoiragina Mamaitua ḡarone, be you, uma moiraginama banaga ḡesaudima nam ima sagusagudina.

¹⁸Taugu Mamaitua yài kaiwe da taugu bona tabudima toitoi yà giugiuedina, nam maika taumi. ¹⁹Be taparoro nopone è noḡoti da ya vere kauana da taugu giu raubisaḡa negenedidima yà vatodi da banaga ta kataiedina, be nam giu toitoi da banaga tokare nam ta kataiedi.

²⁰Yau bana uma kaudie nam seda maika kowai noḡota, ibewa da banaga batuturidima adi noḡote koi noḡotana. Be gewagewa noḡotidima ta tavatavana raḡandie, naumeki da taumi seda wawaidima maika sibo koya miana. ²¹Girugiruminama porane Bada umanama ya riuna,

“Tokare taugu wari dobu banegidima yà riuporedina Israel banegidima ḡarodie.

Be uma banegidima wari bonae ta giuna Israel banegidima ḡarodie,

taudi yaḡoro tokare nam tai beavaiegu.”

²²Vutuna aubainama yodi tà kita da bona ḡesaudie giugiuinama, inam mataira eteni banegidima aubaidima, be nam banaga e sagudi da tai sumaḡa. Be waiperoveta giunama inam vutuna banaga e sagudi da adi waisumaḡama ei rewapanana. ²³Deḡoda taumi taparoroe ami wairawateḡeima raḡanine, be matabumi bona tabudie tabudie ko giugiu be eteni baneginama i saḡa nopomie be i vaiemina, tauna agunai tokare ya riuwai buebuemina. ²⁴Be deḡoda matabumi Mamaitua varinama ko giugiu be eteni baneginama nopomie i saḡa be i vaiena, dabudine ami giuna tokare noponama ya tiremi be ya kataie munaḡe da tauna gewagewa baneginama. ²⁵Be na noḡotama semosemodima matabudi ta maḡatara be tauna tuapikane e raupari be Mamaitua isanama e kaisuḡusuḡu be e riuna, “Riukaua da Mamaitua nopomie e miamiana.”

Taparoroe yaba matabudi na didimanae sibo a voidina

²⁶Vutuna aubainama yau bana, uma yabedima yà giugiuedina, matabudi tà rawatupetupedina. Be ami wairawateḡeima raḡanine banaga ḡesaudima tausaresare, be ḡesaudima tauwai katakatai bo Mamaitua aba ewai kataidina taugiuedima, be ḡesaudima bona tabu be tabu taugiuedima, be ḡesaudima bona tabudima tauwai toropetaenama. Be yaba matabudi ko voivoiedina inam ekalesia anisagunama aubainama. ²⁷Deḡoda banaga bona tabu be tabu taugiuedima, naumeki da banaga rabui bo rabuiteḡa, be nam ḡesaudima mate. Dabudine waria sibo ya giu ya kovi da waria. Be nam matabudi ta giugiu tenaḡa. Be waria sibo adi giuna yai toropeta da banaga sibo a kataiena. ²⁸Be taparoro nopone

deḡoda toropeta ibewa, naumeki da matabudi sibo nam a giu. Be aitu e ḡoena, naumeki da taunaḡa nuane Mamaitua mate sibo ai giuna.

²⁹Be tauwai peroveta rabui bo rabuiteḡa sibo a giuna, be banaga ḡesaudima taudi adi giuma sibo a kita wairuva yaḡedi da adi giuma inam naumeki bo ibewa. ³⁰Be deḡoda aitu baneginama miemieninama Mamaitua noḡota e utena, inam naumeki da tauna e giuna, be turanama giugiu nama sibo yai nuatuḡuna. ³¹Inam kauine tauwai peroveta matabudi tokare ta giuna, wari peroveta e giu e kovi be wari peroveta e giugiu. Inam nama banaga matabudi tai katakataidi be ta sagudina. ³²Be uma kauinama ko noḡoti: Deḡoda banaga aitu Mamaitua noḡota ya utena, naumeki da tauna rewapana ḡarone e kenakenana da ei nuabagibagi be ei rabana, naumeki da na giu raḡaninama e tavana, yodibe e giuna. ³³Inam baninama Mamaitua tauna suba baneginama, be tauna nam ima ḡoegoena da yaba t̄a voia yabayababedi, avedi.

Ekalesia matabudi adi vaivaima inam ³⁴raḡanine adi waitaparoroma nopone waiwaivi nam sibo a giugiu yabayababa, be waivi na tauḡomama na waibadama dibune sibo ya miana maika tarawatu e riuriuna nama. ³⁵Deḡoda taudi aba waitaraviranama ḡarodie e kenana, naumeki da taudi sibo a naḡo vadae be adi tautauḡomama sibo ai taraviredina. Baninama inam yai tunimayamayaḡana da waiwaivi adi wainua noḡonoḡotama ta giuedina taparoro nopone.

³⁶Naumeki da uma giudima ko katai kauedina, baninama Mamaitua na giuma nam taumi ḡaromie i tubuḡana, be nam taumi koma waibadena, be na giuma nam taumiḡa aubaimi. ³⁷Deḡoda taumi aituḡa ko noḡonoḡotina da taumi Mamaitua na perovetama bo puyo Arue koya paḡona, naumeki da taumi taugu aba ḡaromie è girugirumina sibo koya katai kauena da inam Mamaitua na riuvasaḡama. ³⁸Be deḡoda aitu uma giudima e riuwai kaikaiyovuedina, naumeki da tauna mate ko riuwai kaikaiyovuna.

³⁹Vutuna aubainama yau bana, Bada koi baḡa da ami taparoroe taumi sibo Bada na giuma koyai perovetaena. Be nam bona tabu be tabu giuena ko riutuatuḡaie, ⁴⁰be yaba matabudi adi didimanae sibo koya voia yaḡedina.

Keriso na midisuḡu munaḡama

15 ¹Yau bana, pakane vari verenama è rarau guguyena, taumi yodi koyai aninena be debane ko midimidina, vutuna yodi ya riuwai noḡotimina. ²Deḡoda uma varinama ko kaiguratena, taumi yawasana kenakena nonoḡinama ko banavi, deḡoda ibewa, naumeki da ami waisumaḡama inam kavakavanama.

³Taugu aba da Mamaitua ḡarone è paḡopaḡona inam kaua dosinama, vutuna taumi è utemina. Be inam varinama inam umanama: Yesu Keriso

dà gewagewama aubainama ya gurina, maika girugiruminama poranama e riuriuna nama, ⁴da taudi a dobo be raḡan aniwai rabuiteḡane Mamaitua ya kawa midisuḡu munaḡena, maika girugiruminama poranama e riuriuna nama. ⁵Be murine Bada Yesu Pita ḡarone ya maḡatarana, da apasol 12 ḡarodie mate tauna ya maḡatarana. ⁶Be murine tauna raḡan tenaḡa tauwai sumaḡa 500 be ḡesaudima mate ḡarodie ya maḡatarana. Be banegidima ḡesaudima yaḡoro ta miamiana, be ḡesaudima a kovina. ⁷Be muriḡa tauna Jeims ḡarone ya maḡatarana, da murine apasol matabudi ḡarodie ya maḡatarana. ⁸Be matabudi muridie, avedi da taugu muriḡa ḡoma Arue è tubuḡana, be yaḡoro Bada Yesu taugu ḡarogue ya maḡatarana, ⁹baninama taugu apasol nopodie è yovo guratana aubainama, nam apasol ḡesaudima maika. Be taugu nam veregu da sibo ai isaguna apasol, baninama taugu boni Mamaitua na damma è raraukivi gewegewedina aubainama.

¹⁰Be Mamaitua na raukiviverree taugu yodi apasol. Be na raukiviverema nam i ute yababeguna, ibewa da taugu è noya guratana, nam apasol ḡesaudima maika. Be uma noyanama nam tauguḡa yau rewapanae e voivoiedina, ibewa da Mamaitua na raukiviverree. ¹¹Be avedi deḡoda apasol ḡesaudima ta noyanoya gurata bo taugu yà noyanoya guratana, be matabumai inam vari teneḡinama ka rarau guguyena, inam vutuna taumi kowai sumaḡena.

Tauda dà kaba midisuḡuma

¹²Tauma Keriso gurie be ya midisuḡu munaḡana varinama kè rarau guguyena, be taumi uma varinama koyai sumaḡena. Be yodi ḡesaumima nemanama da ko riuriuna da banaga guriguridima tokare nam ta midisuḡu munaḡa? ¹³Deḡoda inam riunama riukaua, naumeki da Keriso mate tokare nam ya midisuḡu munaḡa. ¹⁴Be deḡoda Keriso nam i midisuḡu munaḡa, naumeki da tauma ama rauguguyama be ami waisumaḡama inam nam banibiribiridi. ¹⁵Be deḡoda inam nama, tauma tokare Mamaitua na matamatama kaikaiyovumaima. Baninama tauma noḡone kè riuemina da Mamaitua tauna Keriso gurie be ya kawa midisuḡu munaḡena. Be deḡoda banaga guriguridima tokare nam ta midisuḡu munaḡa, naumeki da vari kè rarau guguyena inam kaiyovu. ¹⁶Baninama deḡoda banaga guriguridima tokare nam ta midisuḡu munaḡa, naumeki da Keriso mate tokare nam ya midisuḡu munaḡa. ¹⁷Be deḡoda Keriso nam i midisuḡu munaḡa, naumeki da ami waisumaḡama inam kavakavanama, be taumi yodi yaḡoro sibo gewagewae koya miamiana. ¹⁸Be mate taudi aitaḡa Keriso tauwai sumaḡenama banegidima a gurigurina, taudi tokare nam yawasana ta banavina. ¹⁹Deḡoda tauda dobuḡa na yawasanama aubainama Kerisoe tàì sumaḡana, o kapore wainuatoitoidama, tunidaḡa tà kwapukwapu yababena.

²⁰Be Mamaitua riukaua da Keriso gurie be ya kawa midisuḡu munaḡena. Tauna banaga guriguridima nopodie be Mamaitua ya kawa midisuḡu dokena. ²¹Banaga tenaḡa kana taiye guri ya tubuḡana, tauna vutuna Adam. Be kauinama teneginama nama banaga tenaḡa kana taiye midisuḡu munaḡa ya tubuḡana, tauna vutuna Keriso. ²²Vutuna aubainama Adam kana taiye matabuda tà gurigurina. Be Keriso kana taiye matabuda tà yawasanana. ²³Be tauda dà raḡanima boruborune nama tà midisuḡu munaḡana. Noḡone Keriso ya midisuḡu dokana, be murine na kaba verau munaḡama raḡanine, Keriso na banagama ta midisuḡu munaḡana, ²⁴yodibe raḡan damonama e tavana. Inam raḡanine Seitan be banaga adi rewapana be adi waibadama matabudi Keriso e kawa gewegewedina. Be murine tauna na waiguyauma Tamanama e utena. ²⁵Be Yesu Keriso ei badana, naumeki da Mamaitua Keriso na ḡaviama Yesu kaḡanama dibune e biridina. ²⁶Be na ḡaviama damonama inam guri vutuna e kawa gewegewana. ²⁷“Mamaitua yaba matabudi Keriso kaḡanama dibune ya biridina.” Be tà katai kaue da yaba matabudi Keriso kaḡanama dibune ya biridina, be nam tauname mate. ²⁸Raḡanine Mamaitua yaba matabudi Keriso kaḡanama dibune e biribiridina, murine Keriso tauna mate Tamanama na waibadama dibune e miana. Yodibe Mamaitua tauna vutuna yaba matabudi ei badedina.

²⁹Be deḡoda banaga guriguridima nam ta midisuḡu munaḡa, naumeki da taudi aitaḡa adi banagama guriguridima aubaidima a babababataitona, tokare nema ta voia bako? Bo aba aubainama taudi adi banagama guriguridima aubaidima a babataito? ³⁰Be tauma nemanama? Banaga toitoi uma noyanama ka voivoiena debane ta ḡasiḡasiemaina, be raḡan matabuna ta ḡoeḡoena da sibo ai gurimaina. Deḡoda banaga gurie nam ta midisuḡu munaḡa, naumeki da tauma aba aubainama uma varinama sibo kè naḡo be banaga ḡarodie kè rauguguya nawe? ³¹Yau bana, riukaua yà riuriuemina da tauma raḡan matabuna guri ka kitakita saḡena. Be tauma Bada Yesu Kerisoe ka rarau guyaguyauemina. ³²Deḡoda gurie midisuḡu munaḡa ibewa, naumeki da taugu Epeses nopone nam sibo guri è kita saḡesaḡe. Deḡoda inam nama, naumeki da “Tauda yodi tà kani, tà tego, be pomai tà gurina.”

³³Ko kita kaua da nam aitaui ei kedadoka waigewemi. Deḡoda gewagewa banegidima koi turanedina, taumi mate tokare ko gewegewana. ³⁴Noḡota viravira ko paḡo be bua giudima ko gose poredi. Be gewagewa mate ko gosedi! Taumi ḡesaumima Mamaitua nam ko kataiena, uma riunama yà riuriuemina da taumi sibo koya tunimayaḡana.

Midisuḡu munaḡa murine tubuḡa nema maika kitana?

³⁵Yodi ḡesaumima agunai ko riuriuna, “Guri taudi nam tubuḡa ḡarodie be nema ta midisuḡu munaḡa bako?” ³⁶Taumi buebuemi, bo? Pesi koya

kumana tokare nam e gogo, ibewa da noḡone e guri dokana, muriḡa da e gogona. ³⁷Be pesi kuya kumakumana tubuḡinama inam semoe pesi nopone e kenakenana. Be pesi kwa kumakumana raḡanine, nam pesi tubuḡinama kuma kumakumana, ibewa da pesiḡa kwa kumakumana, yaḡoda bo pesi ḡesaudima maika. ³⁸Be Mamaitua uma pesidima tokare na ḡoane nama pesi tubuḡidima e utedina. Be nama pesi ḡesaudima mate adi tubuḡe adi tubuḡe e utedina. ³⁹Be uma kauinama teneḡinama nama tauda ḡarode. Tubuḡa matabudi inam nam teneḡidi. Banaga tubuḡidima natabu, musara natabu, kiu natabu be iyana natabu.

⁴⁰Be tubuḡa marae be tubuḡa doḡe mate ta kenakenana. Be mara na tubuḡama kitanama tabu be doḡu na tubuḡama kitanama tabu. ⁴¹Suara kitanama natabu, nawaravi natabu be kipora kitanama natabu. Be kipora tabu be tabu kitedima tabu be tabu.

⁴²Be inam kauinama teneḡinama nama raḡanine tauda gurie be tà midimidisuḡu munaḡa raḡanine, tubuḡa doḡa nopone boruborunama tokare e bovana. Be tubuḡa midimidisuḡu muneḡinama tauna tokare nam e bova, ibewa be kenakena nonoḡinama. ⁴³Tubuḡa doḡa nopone tà boruboruna, kitedima nam ti verena. Be tubuḡa e midimidisuḡu munaḡana, tauna kitanama ya vere vavasagaḡana. Tubuḡa doḡa nopone tà boruboruna, inam ya gwaḡagwaḡana, be tubuḡa e midimidisuḡu munaḡana, tauna yaḡi rewapana kauana. ⁴⁴Tubuḡa doḡa nopone tà boruboruna, inam doḡu na tubuḡama, be tubuḡa e midimidisuḡu munaḡana, inam tubuḡa arue. Deḡoda doḡu na tubuḡama e miana, naumeki da tubuḡa arue mate e miamiana.

⁴⁵Baninama girugiruminama porane umanama e riuriuna, “Banaga pakanama inam Adam, tauna doḡu yawasaninama ya paḡona.” Be Adam wairabuinama muriḡa ya tubutubuḡana, tauna vutuna yawasana arue tauwai utaenama. ⁴⁶Arua baneginama nam i dokana, ibewa da doḡu baneginama. Muriḡa da arua baneginama e tavana. ⁴⁷Pakane Adamnama tauna doḡa popokaune ya tubuḡana, be Adam wairabuinama tauna marae be ya yovona. ⁴⁸Tauda matabuda doḡu banegidama. Vutuna aubainama tubuḡidama inam Adam tubuḡinama maika. Be deḡoda tauda Kerisoe mara banegidama te tubuḡana, naumeki da tauda tokare tubuḡidama Keriso tubuḡinama maika. ⁴⁹Yodi tauda kitadama doḡu baneginama maika, be tokare kitadama mara baneginama maika.

⁵⁰Yau bana, ya riuriu kauemina da doḡu na tubuḡe, tauda tokare nam tà naḡo marae be Mamaitua na waiguyauma tàḡi buderie. Uma tubuḡinama tokare e bovana be nam e kena nonoḡa. ⁵¹Be yodi koi beavaie be taugu giu semosemonama ya riuemina: Tauda nam tokare matabuda tà guri, ibewa da tà tubuḡa vitarana. ⁵²Uma kauinama bogigi damodamone e riuriuna raḡanine, ei raḡantenaḡe da e tubuḡana, mata tautaugabanama maika. Bogigi e riuriuna raḡanine banaga guriguridima

ta midisuḡu nonoḡana be nam ta bova munaḡa. Be yawayawasanidama tauda tà tubuḡa vitarana. ⁵³Tubuḡidama poranama tokare e guri be e bovana, be tubuḡa vaunama tokare nam e guri be e bova.

⁵⁴Be tubuḡa vaunama tà paḡona raḡanine, dabudine peroveta na giuama e tubuḡana. Na giuama inam umanama:

“Vaisuba guri ya tonoḡina.”

⁵⁵“Guri, am vaisubama deḡo?”

Guri yodi am rewapanama deḡo?”

⁵⁶Gewagewae guri na rewapanama e paḡopaḡona. Be tarawatue gewagewa e maḡamaḡatarana. ⁵⁷Be Mamaitua tà kaiwe da Yesu Kerisoe anivai suba ya utedana.

⁵⁸Vutuna aubainama yau bana, ami waisumaḡe ko midi da bagibaginaḡa, be nam aba e kawa dagudagumi. Raḡan matabuna Bada aubainama ko noya guratana, be ko kataie da ami noyama Bada ḡarone inam nam kavakavana.

Mane taminama Mamaitua na damma Jerusalemma aubaidima

16 ¹Naumeki be yodi mane taminama Mamaitua na damma aubaidima yà riuemina: Galesia banegidima è riuedi be nema a voivoia bakona, nama taumi sibo koya voiana. ²Sande patapatanama taumi tenatenaḡaḡa wiki nopone ami maesama ko paḡopaḡona na ruvae, rauḡaubonaḡa sibo koya boruboruna. Uma manenama koya boruboruna sibo koya vokaukaue be koya boru yaḡe da ya kenana. Be taugu yà tavana raḡanine nam mane yà tama. ³Be mane kawakawa nonoḡinama yà paḡo be taumi banaga ko vinedi da ami manema yà utedi be yà riupore nawedina Jerusalemma, leta mate. ⁴Be deḡoda naḡo ḡarogue e verena, naumeki da matabumai ka naḡo tenaḡana. Pol na vaḡaima yai ogaena.

⁵Taugu Masedonia provinsnaḡa yà verauna, be muriḡa da taumi ḡaromie yà dobina. ⁶Agunai taumi ḡaromie raḡan bisanama yà rautapa miana. Bo deḡoda bodubodu raḡanine taumi mate tà mia, be murine taumi yau vaḡaie ko saguguna. ⁷Taugu nam yà tava ḡaromie be yà naḡo ḡoma, ibewa da yà ḡoeḡoena taumi mate tà rautapa mia guratana, deḡoda Bada ei anineguna nama. ⁸Be yodi taugu Epesesma yà miana naumeki da Pentekost raḡaninama e tavana, ⁹avedi da banaga toitoi tawai ḡavieguna be yau noyama kedanama verenama ya nuaporaḡana aubainama, taugu yaḡoro uma dabudine yà miana.

¹⁰Deḡoda Timoti ḡaromie e tavana, naumeki da ko rabe kauena, tauna nam ma nuaboyana ḡaromie sibo ya mia, baninama tauna Bada na noyama e voivoiena maika taugu. ¹¹Be nam aitau e riutuatuagaie, be ma nuasubana ko riupore verauḡe da ḡarogue e tavana. Taugu Timoti na banagama mate yà raberabedina.

¹²Be turaguma Apolos taugu è riu vavasaġena da tauna na banagama mate sibo a verauna ġaromie, be tauna ya tuaġaina. Be tauna na ġoane nama tokare e verauna ġaromie.

¹³Koi kita kauana banaga kaikaiyovudima ġarodie. Ami waisumaġe ko midi da bagibaginaġa. Debemima e tora be koi rewapanana. ¹⁴Yaba matabuna ko voiedina wainuapaġoe.

¹⁵Akaia provins nopone Stepanas be na vadama nopone banegidima taudi Bada Yesu ai sumaġa dokena. Be taudime ai uta munaġedi da raġan matabuna tauwai sumaġa aubaidima a noyanoya guratana. Vutuna aubainama yau bana, ¹⁶taumi inam nama banegidima, aitauga ekalesia nopone a noyanoya guratana aubaimima, taudi vutudi ko voteyetedina. ¹⁷Taumi nam ġarogue ko tavana, aubainama taugu è tauwai nuaboyana. Be ami banagama Stepanas, Fotunatas be Akaikas ġarogue a tavatavana raġanine, taugu nuaguma ya vere kauana, ¹⁸baninama taudi, taumi be taugu a duġuda be taugu nuaguma ya verena. Inam nama banegidima, taudi vutudi ko viviredina.

Pol na waikaiwama

¹⁹Mamaitua na damma matabudi Eisia provins nopone tawai kaiwemina. Be Akwila be Prisila mate Bada isane tawai kaiwa vavasaġemina, be aitauga adi vadae awai rawateġeidina taparoro aubainama, taudi mate tawai kaiwemina. ²⁰Be tauwai sumaġa uma dobudine, taudi mate tawai kaiwemina. Be wainuapaġoe koi kaiwa vivirana.

²¹Uma waikaiwa giunama inam taugu Pol nimague è girumina. ²²Aitau da Bada nam ei nuapaġoe, Bada tauna tokare ei tara tautauena. O Bada, kwa yovo!

²³Bada Yesu na raukiviverema ġaromie e kenana.

²⁴Be Yesu Kerisoe taumi matabumi yàwai nuapaġoemina.